ތޮރި މިޔުންތެރިއްޔާގެ ހިތުގައި އުފެދިގެންދާ
ޝުޢޫރުތަކެއް ކަނޑާކުގައި ދިރުމުގައި
ހަމަކަށްކުރެވެއެވެ.

އިންސާނުންނަށް ދިރިވަޅިގާ އެއް ނިޔުމަކަށް ވިސްނުމާއި ފިކުރުކުރުމުގެ ނިޔުމަކަށް. ފިކުރު ކުރުމާއި ވިސްނުމަށް އިންސާނުންނަށް ދިރިވަޅިގާ ނިޔުމަކަށް އެކަކުވެސް ވަރުގަދަ ކުރާކަށް ނުވާނެއެވެ. ކިޔަވާ ކުދިން ކަންކަމާމެދު ފިކުރުކުރަން ދަސްކޮށް ދިނުމަކީ މުދައްރިސުންނަށް ކުރުއްވާން ކަމެކެވެ. އެކުދިން ދިރިއުޅޭ މާހައުލާމެދު ވިސްނުމަކީ ބޮޑުނޮޅި ކަމެކެވެ. ތި މާލޭގޮތަ ތު ސަމާލުކަންވެސް އެކަމުން އިތުރު ވެގެންދާނެއެވެ. އިންސާނުންގެ ތެރޭގައި ތަފާތު މިސްރާބުތަކުގެ މީހުންނާއި ތަފާތު ސިފަސިފައިގެ މީހުން އުޅޭކަން އެކަކަށް ފިކުރުކުރަން ދަސްކޮށްދީފިނަމަ މީހުންނާއި އުޅެން ދަސްވެއެވެ.

އަނިޔާ ދިބުމުންދާ ޖަނަވާރުއްގެ އިޙްސާސްތަކުރަ އުފެއްދުންތެރި ދިޔުންތެރިކަން ވަޒަން ކުރުމަކީ އުނދަގޫ ނޫނެވެ. މާއްދި އަޅި އަޅި އެއްޗެހި އެއްޗެހީގެ ބަރާބަރު ދޮދުން ބޭނުއްއެއްޗެއް

ފޮޓޯކޯން ދިނުމަކީ އެފަދަ މިދުން ތެރިއަކަށް އުނދަގޫ ކަމެއް ނޫނެވެ.

ސަމާ ހޯދާއްގައި ހުންނަ އެތަށް ކަކުރައިގެ ބާޖާ އިންސާނުންނާ ގުޅޭ ފިކުރު ކުރުން ހުއްޓުވާލެވޭތޯ؟ އެ މާޖަޒްތުގައި ތިބޭ ކަމަ، ސަމާބޮޑު، ހުރި މުހުން ދުއްވާ ވަރަކަތް އަށްޑާ އަހަރެއްވެސް އެއްކޮޅެ އެ މާޖަވެ. އިންސާނުންގެ އުފާތަކައި ކުދުވެންތަކާފިދު އެ މާޖަ ބާނާ ހިލޭ ހުއްޓުވޭ؟ ދިވަނަ ކަންކަމާމެދު އުފާއްދުންތެރި ދިޔުންތެރި ކަމުގެތެރެއިން ބަލައިލުމާއި ދާނެއެވެ.

އުފާއްދުންތެރި ދިޔުންތެރި ކަމަކީ ވަކި ސަރަޙައްދެއް ވަކި ޖަމާޢަތެއް ވަކި އާދަމާއް ކަސްޓަމްގައި ނުވާ ވަރަކުން ފުލާ ވަރަކުން ދިނިވަން ފަރުވާކަން. އެ ވަރުން ބޭނުން ކުރުން ދަސްކޮށްދިނުމަކީ ފިކުރު ކުރުން ދަސްކޮށްދިނުމެވެ. ކަންކަމާމެދު ވިސްނުން ދަސްކޮށްދިނުމެވެ. އަދި މިނިވަން އިންސާނުންނަން ދިރިވަޅިގާ ވަރަށްވުރެ ގަދައަޅި ބަލައިގަތެވެ. އަކަސް އަނގެ ބޮޑުން ދަސްނަށްބަޔާ އެއް ބޮޑަށް އަދިގަނޑު ދުކާ ގޮތުގައި ހަމަ ގައިމުގޮތުގެ ބަރުގެ މުދައްރިސުންނެވެ. (ނިމުނީ)

މުސްކުޅިންނަށް ކާރީގައި އެހީތެރިވެދެވޭ.

ދުވަސްކޮޅަކުރިން ބެއްދެވުނު މަޖިލީހެއްގެ ފޯރަމެއްގައި އެކިއެކި ދާއިރާތަކުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރަމުންދާ ބޭފުޅުން ބައިވެރިވެވަޑައިގެން ސިޔާސީ، އިޖްތިމާޢީ، އިޤްތިޞާދީ ކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން ވާހަކަދެއްކެވިއެވެ. ކުޅިވަރު ދާއިރާއަށް ޚާއްޞަ ޚިޔާލުތަކެއް ހުށަހެޅިއިރު ވާހަކަފުޅު ދެއްކެވި ބޭފުޅަކު މުސްކުޅިންނަށް ކުޅިވަރުގެ ފުރުޞަތު ލިބެންޖެހޭ ކަމާމެދު ބާރުއަޅުއްވައި ދެއްކެވި ވާހަކަ ނަޒަރުދެއްވުމަށް ހުށަހެޅުއްވިއެވެ.

އަހަރެމެންގެ ދުވަސްވަރުގައި ސްކޫލް ނިމިގެން ގެއަށް ދިޔަ ކުދިން ވިހިދާ ދުވަހުގެ އަވަސް ބޮޑު. ދުވަހުގެ ކަމުގެ ބުރަ ބިރުވެރި ފިނިފޮށި މަސައްކަތްތަކުގެ ތެރޭގައި އަހަރެމެން ކުޅެން ބޭނުންވިއިރު ފަސޭހަ ތަނެއް ނުފެނުނެވެ. "ދަރިފުޅާ ކޮބާ! މިދުވަސްވަރު މަސައްކަތްތަކުގައި މާވަރުގަދަ ޖުމްލަ މިނަކާ އެބައީގޭ އެމިނަކާ ދަރިކަމާނަކަ، އަހަރެމެން އަނގައިދިޔައީ، ކޮބާ ކޮބާ ކުޅުނު ދިހަވަރު ކޮޅު ވެސް ދާދި ނުކުމެ ލިބޭނެ ތަނެއް! ކޮންމެވެސް ކަހަލަ ގޮތަކަށް އަހަރެމެން ފަހަރަކު ކުޅެލުމަށް ތަންތަން ހޯދުނީ"..."ކުޅޭ ތަނެއް ހޯދުމަށް އަހަރެމެން ގެނައީ ދިޔުމެއްނެތި....

މުސްކުޅިޔާ މިވާހަކަފުޅު ދައްކަވަމުން

ދިޔައިރު އެއްކަލަމުގާ، ހަމަ އެކަހެރިކޮށްލެވިފައިސް
ނުވެސް އެވާހަކަތައް އަހަމުންގެންދިޔައީއެވެ.
ހިނގަމުންގޮސް މުސްކުޅިވިޔާގެ ގެއާއި
ހަމައަށް އާދެވުމުން އެއްކަލަ މަތިމީހާ އޮއްސާލާ
ކޮނޑުގައި ހުރި ޖަބުރާ ނަގައި އޮޅުއިރުގެ
ގޭގެ ދޮރުމަތީގައި ބަހައްޓާފައި އޮތްގޮނޑި
އަޑުކަން ބުނެއްޖެވެ. "ދައްތާ! މިއޮތީ ދައްތަގެ
ގެއަށް އާދެވިފައި ޖަބުރާ ހިފައިގެން ގެއަށް
ވަދޭ ނަމަވެސް ގެއަށް ވަނުމުގެ ކުރިން މަ
މިބުނާ އެއްޗެއް އަޑު އަހާލާ، ދައްތަ
ދެންމެއަކު މިޔަބުނި ޖާދޫ ހަދާލީމަކަ..
ދައްތާ! ބުނަންތަ؟ އާއި އަހަރެން.. މަނަން
ކިޔަނީ މުޅިއަށްދަދު.."
މިހެންހަމަ ކިރިޔާ ރަސްކުލާ
ވިދާޅުވުމާ އެކު އެއްކަލަ މުސްކުޅި ދައިތަ
ޖައިބަހާނާ އަނބުރައިގެ ވެއްޖެއެވެ. އަދި

ބުނެއްޖެވެ. ދަރިފުޅާ! މިހެން ދަރިފުޅާ
ދޮގުވާ އެދައްކާ ވާހަކައަކީ، ދޮގެއްކަން މިހާރު
އެނގިއްޖެ ދިޔަދަރުމަތް ހަމަހާގެއްގެ ވެރި
ބޭކަލުމަ މިހެންނަކަން ބަލާ އޮޅުވައިއެ
ނުލައްވާން އަދި ކިޔާތާ! މަންމަ އަން
ދަޔާން... ދަރިފުޅު ދިޔަގޮވާލައްވާ ދިނަކަ
ބަޔާ ދިންނަކަން ...." މިހެން ބުނު
ޝަވާރަތް ކިޔައި ކިރިޔާ ރަސްކުލާގެ
ކުރިފުޅުމަތި ގައި އެދައިތަ އިސްލާން
ވެއްޖެއެވެ.
ދިޔަކުދިން ކިރިޔާ މާތް ރަސްކުލާގެ
ހުވަފެނާ ހިނގަން ފެށިފަވާނެއެވެ.
ދިޔަކުދިން މުސްކުޅިންނަން ކަމަށްވީ
އެހެރީވާނެއެވެ. ދިޔަ ކުދިންނަށް ވީސް
މާދަމާގެ މުސްކުޅިންނަކަށް ހަމަޖެހޭކަށްނެތެވެ.
(ނިމުނީ)

ނަސޭހަތުގެ ބަސްކޮޅު

- މީހެއްގެ ދިރިއުޅުން ސިފަ ކުރެވޭނީ އުމުރެއްގެ އަމަލުތަކުންނެވެ.
- މީހެއްގެ އަމަލުތަކުން ސިފަވަނީ އުމުރުގެ ހިތުގެ އިޚްލާސްތެރިކަމެވެ.
- ހެޔޮ ކަންތައް ކުރުމުން ހިތްގައި ނޫރު އުފެދެއެވެ. އަދި އަމަލުތަކުން ބާރު މިއްބައިދެއެވެ. އަންނާނެ ކަންތައް ކުރުމުން ހިތަކުން އަނދިރިކަން ގެނެސް އަމަލުތަކުން ނިކަމެތިކަން އާދެއެވެ.
- ނަފްސަށް އަމަލުކުރުމަކީ ބިރުގަންނަވާ ފަސާދަކުރުންތަކެވެ. އަދި ހިއްސާކުރެވެ ހިތްވަރު ގަދަކަމެވެ.

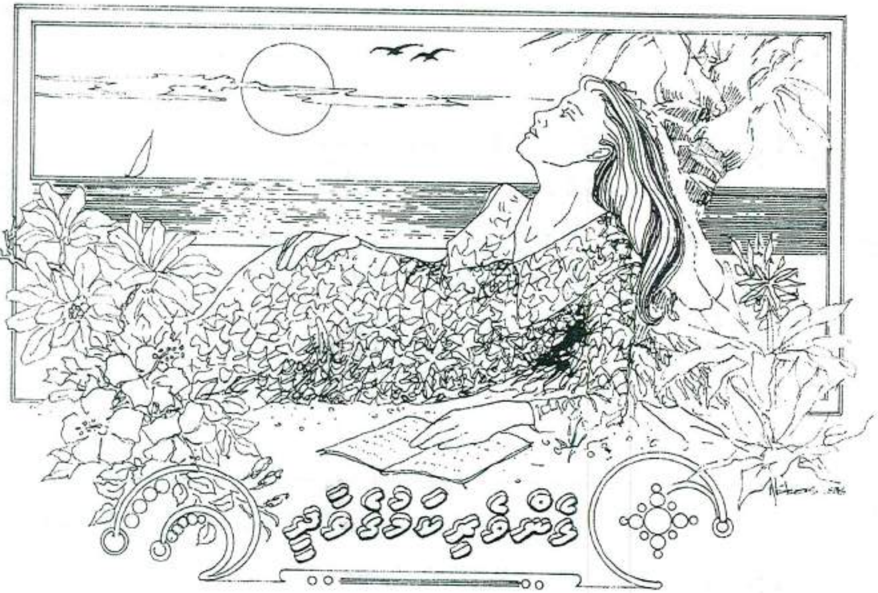

ދިމާފުއްޗެން ދޫނި ސަމާލުކަން

އަބޫބަކުރު އާދަމް ބިޔާދޫގެ މަނަދޫ

ސަމާލުކަމެއް ދިމާވެއްޖެނަމަން ދިގުން ދިދުހިނގާގައި
ޗަމާންތަކާއި ވާހަތް ގުނަމުން އަބަދު ގެންދަން ހަދާތަކުގައި
ގަނޑުވެ ރަނގަޅުގެ ގުޅޭންތަކުން ވެހަރިން ނުނުންގެވަރަން
ބަލާނެ ބާރުގައްޔާނީ މިބުނު އެގޮތުން މި ހިތްވަރުގައި
އެކަތިގަނޑުކަންވެގެން އެކަމަން މަސައްކަތް ކުރުމުގާ އެދޭވާ
އެކަންކަން ދިރުވުމުގެ ރޫޙެއް އުފައްދައިދާނެ ފުރިހަމަ
ތިމާގެން ދިރިއުޅޭ މާހައުލު ރަށްކާތެރި އަމާން ތަނަކަން
ހިމާޔަތްކުރެވޭނެ ގަދައިދެއްވާން ބަލާނީ ދިޔަކުރު ފުރުސަތުގައި
ޗާއްޔަތުގައި މިފަދަ ތަޖުރިބާ އަޗްޗަހުވާ ހުރިގެން
ޗަމާއަތް ބަދަލު ކުރުވާނީ މިފަދަ އެއްބާރުލުން ތަކުގައި